דיני כתובות

ילקוט יוסף

מתוך ילקוט יוסף, מאת הרב יצחק יוסף.
הטקסט נלקח מאתר «ילקוט יוסף חינם – האתר להפצת יהדות» (yalkut.info).
זכויות היוצרים על הטקסט שמורות לבעליהן. הקובץ נועד ללימוד בלבד ואינו למכירה.
geulaquiz.com

קצת מדיני כתובות

א המגרש את אשתו קודם השמיטה, ועדיין לא הספיק לשלם לה את סך כתובתה, אין כתובתה נשמטת. ואם פגמתה או זקפתה עליו במלוה משמטת. [חופה וקידושין עמוד תכא]

ב כבר נתבאר לעיל [עמוד תתקצו] שאין לכתוב בכתובה של הספרדים "כסף זוזי מאתן דחזו ליכי מדאורייתא", וספרדי שעבר וכתב בכתובה "דחזו ליכי מדאורייתא", הבעל או היורשים שהם המוחזקים יכולים לטעון קים לי כסברת הפוסקים שגובה מכסף מדינה.[תכב]

ג כתובת אשה נגבית מהזיבורית. והמוחזק יכול לטעון קים לי כסברת האומרים שאפילו אם כתובה מן התורה, אף על פי כן גובה מזיבורית. ויש אומרים שאם כתב מן שפר, גובה מעידית. [חופה וקידושין עמוד תכג]

ד אף בזמן הזה שהחתן מקבל בקנין על כל השעבוד שבכתובה, אין חיוב המזונות מהבעל לאשה אלא מדרבנן, אף על פי שנזכר בכתובה: "אנא אפלח ואוקיר ואיזון ואפרנס יתיכי כהלכת גוברין יהודאין" וכו'. שאין דעתו להשתעבד אלא לפי מה שחייבוהו חכמים ותו לא. [חופה וקידושין עמוד תכד]

ה הבא להתגרש מאשתו, ואשתו הוציאה כתובתה שכתוב בה סכום גדול, והבעל טוען שמבלי ידיעתו נרשם סך גדול בכתובתה, כי המסדר קידושין עשה יד אחת עם חמיו וכתבו עליו סכום גבוה יותר ממה שהוסכם עליו בעל פה, ובעת החופה מרוב טרדתו עם הקרואים לא שם לבו למה שכתוב בכתובה וחתם עליה מבלי משים, והאשה מכחישה כל זה, ודורשת כל סכום כתובתה, העיקר להלכה שעל הבעל לשלם כל סכום הכתובה במילואו, ואינו נאמן לומר שלא ידע מה היה כתוב בה בשעה שנתחייב וחתם יחד עם עוד שני עדים. [שם עמוד תכח]

ו חתן שבא לפני בית דין למחרת חתונתו, וטען בפני הכלה שנישאת לו בחזקת בתולה, שלא מצא לה בתולים, ומקחו מקח טעות, והיא אינה מודה ואינה מכחישה, אלא שותקת, ורצון הבעל לגרשה בלי כתובה, העיקר לדינא שאינו יכול לפטור עצמו אלא מעיקר הכתובה, אבל חייב לשלם לה את סך תוספת הכתובה. ומכל מקום רשאי הבעל לטעון שתשבע שאין דבריו נכונים, ותטול התוספת. ואז אם אינה נשבעת פטור. אבל אם אינו טוען כן, אין אנו טוענים לו, וישלם לה תוספת כתובתה. [חופה וקידושין עמוד תכח]

ז בענין הנ"ל, אם עמדו מתווכי שלום והשלימו בין הצדדים, ורוצה הבעל לקיימה, אין להצריך לחזור ולקדשה בקידושין אחרים. ואף מותר לעשות שלום בין הבעל ואשתו, אף שיש לחוש שנבעלה בנדתה בזמן שהיתה בתולה, (שאילו היה באונס היה לדבר קול) שלא נחשדה להכשיל אלא לזה שרוצה לעבור על איסור נדה. [חופה וקידושין עמוד תכט]

ח אף המתייחד בזמן הזה, יש לו טענת בתולים, כיון שאינן טובלות, וכל שאין הוא מודה שנבעלה על ידו, אין מחשידים אותו על איסור נדה, [שהחשוד על איסור קל לא נעשה חשוד על איסור חמור]. [חופה וקידושין עמוד תכט]

ט אף ששטר כתובה ביד האשה, ועשוי ליגבות בו, לא אמרינן ביה כל העומד ליגבות כגבוי דמי, ויכול הבעל לטעון קים לי, במקרה שיש מחלוקת בפוסקים ככל מוחזק. [שם תל]

י כשהבעל טוען שרוצה לעלות לארץ ישראל, והאשה מסרבת, אין להפסידה כתובתה, אלא אם כן היה הבעל ירא ה' ומוחזק בכשרות וברור לנו שכוונתו לשם שמים, וגם לא נשמע שהיתה מריבה בינו לבין אשתו, אבל אם חסר אחד מתנאים אלו אין לדון האשה כמורדת לענין להפסידה כתובתה ושאר זכויותיה. [חופה וקידושין עמוד תל]

יא אלמנה שתבעה כתובתה עיקר ותוספת בלבד, אף שהשאירה נדונייתא, הפסידה מזונות, וכמ"ש בש"ע, ואינה יכולה לטעון קים לי כהסוברים דהיא הנחשבת מוחזקת, ואין להוציא ממנה. [חופה וקידושין עמוד תלא]

יב אלמנה שמחלה כתובתה ליורשים, אין לה מזונות, ואינה יכולה לומר קים לי כהפוסקים דסבירא ליה שהיא המוחזקת בנכסים ויש לה מזונות. [חופה וקידושין עמוד תלב]

יג אם הלך בעלה למדה"י ושהתה עד שבא, הוא אומר הנחתי מזונות והיא אומרת לא הנחת אלא לויתי מזה ונתפרנסתי, נשבע שבועת היסת שהניח לה ונפטר, וישאר החוב עליה. ויתומים שאמרו נתנו לאלמנה מזונותיה, והיא אומרת לא נטלתי, נשבעת האשה שבועת היסת, [ואינה צריכה להישבע בנקיטת חפץ], וכמ"ש בשלחן ערוך. [חופה וקידושין עמוד תלג].

יד אלמנה שאין שטר כתובתה בידה, ובאה לגבות למזונותיה, יש אומרים שיכולה לטעון קים לי כהסוברים שהיא הנחשבת למוחזקת בנכסים, ויש לה מזונות, ומוציאין למזונותיה מנכסי היתומים. ויש אומרים דטענינן ליורשים קים לי כהסוברים שאין לה מזונות, דשמא מחלה כתובתה, שאז אינה נחשבת כמוחזקת בנכסים. [חופה וקידושין עמוד תלה].

טו אפילו להפוסקים דס״ל דשארה וכסותה מדרבנן, אם התנה הבעל בעת הנישואין, כיון שהוא בדבר שבממון, התנאי קיים, ואין לה שארה וכסותה. ורק בכתובה עשו חכמים חיזוק לדבריהם והתנאי בטל. [חופה וקידושין עמוד תלה].

טז מי שנשבע שלא לתת שאר וכסות לאשתו, אף להסוברים דמזונות הבעל לאשתו הוא חיוב מדרבנן, לא חלה שבועה עליו, מאחר והוא משועבד לאשה. [חופה וקידושין עמוד תלו].

יז הבעל יכול לטעון קים לי כדעת הסוברים דמזונות מדרבנן, שאין הכרח בדעת מרן בזה, ואדרבה משמע יותר דס״ל דמזונות מדרבנן. [חופה וקידושין עמוד תלז].

יח חיוב המזונות של הבעל לאשתו, הוא חיוב מתחדש מידי יום ביומו, ולפיכך כשיש ספק אם הוא חייב במזונותיה או לא, אין הבעל חייב לשלם, ועליה להביא ראיה לחייבו. [חופה וקידושין עמוד תלז]

יט אף למאן דאמר דמזונות מן התורה, האשה ניזונית מפירות שביעית של בעלה, שאינו כמשלם חובו מפירות שביעית. [חופה וקידושין עמוד תלח]

כ אם אין הבעל יכול לתת מזונות לאשתו, אף לחם, והוא מסיבת אונס כגון חולי וכדו׳, אין כופין אותו בשוטים כדי שיגרשנה, אלא כופין אותו בדברים בעלמא להוציאה. אבל אם אינו מפרנס את אשתו, ואינו מסיבת אונס, כגון שאינו רוצה להשתכר בשביל להרויח, כופין אותו בשוטין כדי שיגרשנה. [חופה וקידושין עמוד תלט]

כא כשהאשה טוענת טענות הנראות מספיקות לעזיבתה את דירת בעלה, ותובעת מזונות מבעלה, והבעל מכחיש מכל וכל טענות האשה, על האשה להביא ראיה לדבריה כדין המוציא מחבירו עליו הראיה, וכל עוד לא הוכיחה את טענותיה בעדים, אין להוציא ממון למזונותיה מן הבעל המוחזק. שהעיקר הוא שהבעל נחשב מוחזק במזונות אשתו. ואין האשה נחשבת למוחזקת, כאלמנה. [חופה וקידושין עמוד תמ]

כב זוג שעשו ביניהם ״נישואין אזרחיים״, ואחר כך התגלע סכסוך בין האיש והאשה, ובית הדין מבקש לערוך ביניהם גט לחומרא, והאשה מסרבת לקבלת הגט, ותבעה מזונות מהאיש, אין לבית הדין לפסוק מזונות, ואין להם להוציא ממון מהבעל, שהגט שאנו עורכים בנישואין אזרחיים אינו אלא לחומרא בעלמא, אבל אין ביה״ד רשאי להחמיר ולהוציא מהמוחזק. [חופה וקידושין עמוד תמא]

כג אשה שהלך בעלה למדינת הים, ובאה לגבות למזונותיה, אף למאן דאמר דמזונות מדרבנן, אינה צריכה להביא את כתובתה, שדוקא באלמנה הצריכו כן, משום טעינן ליורשים (ולא משום דמזונות באלמנה מדרבנן). [חופה וקידושין עמוד תמג]

כד מי שהלך למדינת הים והפקיד כלים ביד אחר, והאשה תבעה כלים אלה בשביל מזונותיה, והנפקד החזיר הכלים לבעל, לאחר שתבעתו האשה לדין, כתב הרמ״א שחייב לשלם לה. ויתכן שאם נאמר דחיוב המזונות לאשה הוא מדרבנן, אינו חייב לשלם לה. [חופה וקידושין עמוד תמד]

כה אשה שהלך בעלה למדינת הים ולותה למזונותיה, ואחר כך תבעה מבעלה שישלם החוב, והבעל טוען שלפני לכתו למדינת הים שילם לה למזונותיה, הבעל נאמן בטענתו, ואין מוציאים מידו. (עד שתביא ראיה שלא הניח מעות למזונותיה). [חופה וקידושין עמוד תמד]

כו אשה שהלך בעלה למדינת הים ולותה בלא עדים ואכלה למזונותיה, אין הבעל חייב לשלם, שדוקא כשלותה בעדים נאמנת. [חופה וקידושין עמוד תמה]

כז אשה שהלך בעלה למדינת הים ולותה למזונותיה, ואחר כך מחלה לבעלה, אין למלוה כלום. [חופה וקידושין עמוד תמו]

כח אם יש לבעל, בעל חוב, ובאים האשה ובעל החוב לגבות, זה בא בחובו וזו באה בטענת מזונות, אף למאן דאמר דמזונות דאורייתא, בעל חוב קודם. [חופה וקידושין עמוד תמז]

כט בעל שאומר לאשתו צאי מעשי ידיך למזונותיך, יכול לפטור עצמו מרפואה שאין לה קצבה, אבל חייב לרפואתה ברפואה שיש לה קצבה. [חופה וקידושין עמוד תמח]

ל אשה שאינה יושבת תחת בעלה, אין לה מזונות אף כדי ברכת הבית [דהיינו אף דמי מזונות משותפות שהם פחותים יותר ממזונות של יחיד]. והיינו שהמניעה ממנה, אבל אם המניעה ממנו, אף שאינה דרה עמו, ולותה למזונותיה, צריך לשלם. [חופה וקידושין עמוד תמט]

לא אשה שיש לה קטטה עם בעלה, ואינה דרה עמו, ויש ויכוח ביניהם אם הדבר בא באשמת הבעל או האשה, ואי אפשר לעמוד על הדבר, הבעל נשבע שבועת היסת שהמניעה באה ממנה, ונפטר ממזונות. [חופה וקידושין עמוד תנ]

לב אשה שטענה בבית דין בפני בעלה שהוא בא עליה בנדתה, ובאה בטענה זו כדי לכופו לגרשה ולתת לה כתובתה, ולחייבו במזונות, העיקר לדינא שאין להוציא מזונות על פי טענה כזו. [חופה וקידושין עמוד תנא]

לג אשה שיצאה מביתה, ולטענת הבעל עשתה זאת בהשפעת קרוביה, והאשה תובעת גט ואינה חפצה לחזור לבעלה. והבעל מבקש שתחזור אליו, אם לאחר שבי״ד יתן לאשה שהות המתנה של חודש ימים, והאשה תשאר בסירובה לחזור לבעל, יש לבי״ד לפסוק לפטור את הבעל ממזונותיה, דאף בלא הכרזה והתראה נחשבת האשה למורדת, כל שהמניעה לשלום בית בא ממנה, כשהיא הלכה מביתה. [חופה וקידושין עמוד תנא]

לד כשם שהאדם חייב במזונות אשתו אף אם אינו אמוד, וגם כאשר האשה יש לה להתפרנס משלה, כך במזונות בניו הקטנים עד שש שנים חייב לפרנסם אף כשיש להם נכסים, ואף על פי שמזונות בניו לכולי עלמא הם מדרבנן. [חופה וקידושין עמוד תנג]

לה תקנת הרבנות הראשית כאן בארץ ישראל לחייב את הבעל בתשלום מזונות לבניו עד גיל חמש עשרה שנה. וכן נוהגים על פי זה בבתי הדין כאן באר״י. [חופה וקידושין עמוד תנד]

לו בני בנים אינם כבנים לענין מזונות, ורק מדין צדקה צריך לפרנסם, כשאין להם מי שיפרנסם. [חופה וקידושין עמוד תנו]

לז אף במזונות שנקבעו לפי כבודו וכבודה, ושיש אומרים שהוא מדרבנן, גם בזה אם נדר שלא לתת לה מזונות, אין הנדר חל, וחייב במזונותיה לפי כבודו ולפי כבודה. [שם עמ׳ תנז]

לח בעל שציוה לתת לאשתו כל המלבושים שלה, אף מנעלים בכלל, שהמנעל בכלל לבוש לענין זה.[חופה וקידושין עמוד תנז]

לט אשה שברחה מבית בעלה בטענה שהוא מכה אותה תדיר, והבעל טוען שעושה כן מאחר שהיא מקללתו בפניו, אין הבעל נאמן לדונה כמורדת. ועם כל זה על האשה להוכיח בעדים שהבעל הוא שמתחיל במכותיו, כדי לחייבו במזונות, ואם עדיין לא הוכיחה טענתה זו, אין לחייב הבעל במזונות.[חופה וקידושין עמוד תנט]

מ אף על פי שאשה שמחלה על עונתה הויא מחילתה מחילה, אם חזרה בה מחוייב בעונתה חיוב גמור, שאין המחילה מועילה אלא לזמן שמוחלת, ובאותה שעה. [שם תנט]

מא מה שאמרו התלמידים יוצאים שלא ברשות לתלמוד תורה ג׳ שנים, הוא לאו דוקא, דאפילו טובא נמי. [חופה וקידושין עמוד תס]

מב מה שהצריכו התראה והכרזה ד׳ שבתות במורדת, אינו אלא במורדת דבעינא ליה ומצערנא ליה, אבל במאיס עלי אין צריך התראה והכרזה כלל. ואף בבעינא ליה ומצערנא ליה לא נהגו עכשיו בהתראה והכרזה כלל. [חופה וקידושין עמוד תסא]

מג בדין הטוענת ״מאיס עלי״, ודורשת לכוף את בעלה ליתן גט, והביאה עדים שנישואיה בחוץ לארץ היו בעל כרחה, ואביה איים עליה במכות אם לא תלך לחופה, ולא מצאה מנוח לכף רגלה בבית בעלה כי ם זמן מועט מאד, וזה קרוב לעשר שנים שהיא חיה בנפרד ממנו, והבעל מסרב לגרש, יש לכפות את בעלה לתת גט עד שיאמר רוצה אני. [חופה וקי׳ עמ׳ תסא]

מד מי שבא לגרש את אשתו בטענת בגידה, והאשה מכחישתו, אין האשה נחשבת כמוחזקת לחייבו בשל חזקה זו במזונות. [חופה וקידושין עמוד תסב]

מה אף על פי שעלתה הסכמה בין האיש והאשה שלא יפדנה אם תשבה, והוא לא יאכל פירות שלה, חייב לפדותה, כדי שלא תטמע בין הגויים. [חופה וקידושין עמוד תסב]

מו אשה שעזבה את בעלה, והלכה לדור בדירה נפרדת, או בבית אביה, מבלי לתת טענות מספיקות ומשכנעות לצעדה זה, וטוענת שהוריו של בעלה מצערים אותה ודורשת לחייבו בדמי רפואתה כי אשה חולנית היא, והבעל דורש שתחזור לביתו ורק אז ישלם לה רפואתה, העיקר לדינא דאין הבעל חייב ברפואתה, בין ברפואה שיש לה קצבה ובין ברפואה שאין לה קצבה, שכל שאין לאשה הוכחות מספיקות לטענתה, יכול הבעל לטעון שאינו נותן לה רפואתה אלא אם כן היא דרה עמו בביתו. וכל זה כאשר האשה יכולה לקום ממשכבה מידי פעם, לבשל ולעשות צרכי הבית, אבל אם היא חולה ממש שאינה יכולה לשמשו כלל, חייב לרפאותה, אפי׳ אינה יושבת עמו. [חופה וקידושין עמוד תסב]

מז מעיקר הדין יכול הבעל לומר לאשתו שחלתה, הרי כתובתך וגיטך ורפאי את עצמך, גם ברפואה שיש לה קצבה, דהבעל יכול לטעון קים לי כמאן דאמר שחיוב רפואה הוא מידי יום ביומו. [חופה וקידושין עמוד תסג]

מח אשה שחלתה ואחר כך גירשה בעלה וטרם פרע כתובתה, אף על פי שמן הדין אינו חייב לרפואתה, מאחר וגירשה כבר, מכל מקום משורת דרך ארץ כל שטרם פרע כתובתה ירפאנה. [חופה וקידושין עמוד תסה]

מט אשה האומרת לבעלה איני ניזונית ואיני עושה, חייבת לעשות לבעלה צורכי הבית, כגון בישול ואפיה, כיבוס ונקיון. [חופה וקידושין עמוד תסו]

נ אף למאן דאמר דמזונות האשה מדרבנן, אם אמר לה יקדשו ידיך לעושיהן, הרי כל מעשה ידיה קדוש, וכמ״ש בש״ע. [חופה וקידושין עמוד תסז]

נא אלמנה שתבעה כתובתה מחמת אונס, אינה יכולה לומר קים לי כהסוברים דיש לה מזונות, כיון שהנכסים בחזקתה, דדוקא ביתומים מודים שיש לה מזונות, וטוענים שפרעו לה, אמרינן דנכסים בחזקתה, ויש לה מזונות, מה שאין כן הכא. [חופה וקידושין עמוד תסז]

נב המנהג פשוט שהבנות הרווקות מהלכות בגילוי ראש ברשות הרבים, ואין דרכן מעולם לכסות ראשן קודם הנישואין. [חופה וקידושין עמוד תסח]

נג מצד הדין ועיקר ההלכה מותר לאשה נשואה ללכת בגילוי שערות ראשה בביתה ובחצרה, אפילו בפני בני ביתה, ורק בחצר הפתוח לרבים יש להחמיר. אך ממדת חסידות טוב להחמיר, וכמאמר חז"ל "מימי לא ראו קורות ביתי שערות ראשי" וכן דעת הזוהר הקדוש. [חופה וקידושין עמוד תע].

נד אשה העוברת על דת משה ויהודית בזמן הזה, וכגון שהולכת בלי כיסוי ראש ובזרועות מגולים, ורוצה בעלה לגרשה בלי כתובה, אם הוא טוען כן בתום לב, מחמת יראת ה' שבלבו, והוא מוחזק בכשרות, וטוען כך בלי סכסוכים ומריבות אחרות, רשאי לטעון טענה כזאת כדי לגרשה בעל כרחה בלי כתובה, גם בזמן הזה, ולאחר התראה כדת. אבל הטוען כך מתוך קטטה ומריבה לאו כל כמיניה להוציאה בעל כרחה ולהפסידה כתובתה, שאין לתת יד לפושעים שיבואו להתעולל עלילות ברשע על נשותיהן, ולהשתמש בדיני תוה"ק למלאת תאותם השפלה, וטוען כך דשמא עיניו נתן באחרת. והכל לפי ראות עיני הדיין. ומכל מקום בודאי שעל בית הדין להוכיח האשה בלשון קשה בתוך הרכה, ולהזהירה שמכאן ולהבא תתנהג בכיסוי הראש ובבגדי צניעות. ואם לא תאבה להיטיב דרכיה יאיימו עליה ויגלגלו עמה בכל אשר בכוחם. אולם אם בכל זאת האשה תסרב לשמוע בקול מורים, ונראה לבית הדין שהבעל מוכן להשלים עמה אם תתנהג בצניעות כדת, יש לקנסה בכתובתה ובמזונותיה. אבל אם אין פני הבעל לשלום, ורק מחזיק בטענה זאת לגרשה בעל כרחה בלי כתובה, נראה שאין לקנסה כלל. [ואם גם הוא נוהג שלא בדרך התורה, ואוכל מאכלות אסורות וכדומה, ברור שלא הפסידה כתובתה]. [חופה וקידושין עמוד תנא]

נה כשהבעל והאשה היו חפשים בזמן נישואיהם, ושוב עברה על הבעל רוח טהרה וחזר בתשובה שלמה, יכול לדרוש בכל תוקף מאשתו להתנהג כבנות ישראל הכשרות והצנועות, ושלא תצא לרשות הרבים וראשה פרוע, וכל שכן בתלבושת פרוצה, ואין האשה יכולה לטעון סברת וקיבלת, ועל דעת כן נישאתי לו, שאף הוא ישיב אמריו, שאין לך דבר העומד בפני התשובה, ולכן אם תסרב האשה לחזור בה ולהתנהג מכאן והלאה בצניעות, יכול לגרשה בלי כתובה, לאחר התראה כדת. [חופה וקידושין עמוד תעב]

נו ומכל מקום איש ואשה שיש מריבה ביניהם לא על רקע דתי, והאשה יוצאת לרשות הרבים וראשה פרוע ובלי שרוולים, יש מקום להתיר לעשות שלום בין הזוג, ולא אמרינן "גרש לץ ויצא מדון", כי מאחר דלא שמיע להו איסורא כל כך בזמן הזה, ומה גם שיש נשים שהולכות כן מפני שמתביישות מחברותיהן, וכיונה פותה אין לב, אין להן אומץ להתגבר על יצרן בזה. [חופה וקידושין עמוד תער]

נז אף שהעוברת על דת משה ויהודית, צריכה התראה, אם מכשילתו באיסור נדה, לא בעיא התראה.[ובזמן הזה שהדבר קל בעיני ההמון ודמי להו כהיתרא, התראה מיהא בעי]. וכשטוען זאת מתוך מריבה וקטטה, ליכא למ"ד שיפסידנה כתובתה משום כך בלא התראה. ומכ"ש היכא שאינו מוחזק לאיש כשר וירא ה'.[חופה וקידושין עמוד תנג]

נח אשה שמחללת שבת במזיד, ואפילו בצינעא, או שעוברת על איסור כרת, אף על פי שאינה מכשילה את בעלה, רשאי בעלה להוציאה בלי כתובה, כשטוען על כך באמת ובתמים, מאחר שבאיסור כרת יש סכנה גם לזרעם ח"ו, והוא כדין האשה הנודרת ואינה מקיימת. [חופה וקידושין עמוד תעד]

נט גם אשה האומרת לבעלה איני ניזונית ואיני עושה, והיא אוכלת חלב ודם וכדו', חייב בעלה לגרשה, אף על פי שאינה מאכילתו. ולענין כתובה, לדידן כל שלא האכילתו ממש יש לה כתובה. [חופה וקידושין עמוד תעד]

ס אשה שאכלה חלֵב או חמץ בפסח, או שחיללה שבת, אף שעשתה כל זה בצינעא, ודורשת לחייב את בעלה בתשלום כתובתה, הדבר פשוט שאף שעשתה בצינעא ולעצמה, יכול הבעל להפטר מתשלום כתובתה. [חופה וקידושין עמוד תעה]

סא איש ואשתו שחזרו בתשובה, אף שקודם לכן היתה עוברת על דת משה ויהודית, עם כל זה לא הצריכו לכתוב כתובה אחרת. [חופה וקידושין עמוד תער]

סב אף על פי שאשה העוברת על דת משה ויהודית אינה אסורה על בעלה, מכל מקום נקטינן לדינא כדעת מרן השלחן ערוך דעל כל פנים יש מצוה לגרשה. [חופה וקידוש' עמוד תער]

סג ההתראה שמתרים באשה העוברת על דת משה ויהודית צריכה להיות גם בכך שיאמרו לה שאם תעשה כן "תפסיד כתובתה". והדבר ברור שמהני תשובה לעוברת על דת משה ויהודית [ומותר לקיימה].[חופה וקידושין עמוד תעח]

סד בעל ואשה שבאו לבית הדין מספר פעמים להתגרש, כי הבעל עני וביש גדא, ואינו מביא לחם לפי הטף, ובכל פעם התאמץ בית הדין לסדר שלום ביניהם, והנה פעם אחת הופיעו שוב בבית הדין, והאשה פרצה בבכי, ואמרה שהיא טמאה ואסורה לבעלה, כי אח בעלה נכנס לילה אחד לביתה בזמן שבעלה היה מחוץ לעיר, והתנפל עליה ובעל אותה לאונסה, וסגר במו ידיו את פיה שלא תצעק לשכנים (והיא חשבה שאף באונס נאסרה על בעלה) ואח הבעל הכחיש זאת בכל תוקף, ומתחלה אמר בעלה שהוא מאמין לה, ואחר כך התחרט ואמר שחושש שאומרת כן כדי שיגרשנה ותתפטר ממנו, העיקר בזה להלכה, להתיר את האשה לבעלה, ואין לחייבו לגרשה. [חופה וקידושין עמוד תעח]

סה יש אומרים שחיוב כבוד האשה לבעלה הוא מן התורה, ויש חולקים וס״ל שאינו אלא מדרבנן.[חופה וקידושין עמוד תעט]

סו מה שאמרו שהנושא אשה בשביל ממון אין זיווגו עולה יפה, הוא דוקא כשמעגן עצמו או את בת זוגו בשביל הממון, ובשביל הרהורי עבירה, הא לאו הכי אין בזה קפידא כלל. וכן בנושא אשה לשם נוי, שרק אם מעגן עצמו החמירו בזה. [חופה וקידושין עמוד תפ]